HÉTFA
KUTATÓINTÉZET
A használható tudásért

Válságok idején: a magyar városok életminősége a gazdasági stagnálás alatt

Igari András

1051 Budapest,
Október 6. u. 19. IV/2. +36 30 730 6668 +36 1 700 2257 info@hetfa.hu www.hetfa.hu

Prosperáló városok?

Népességnövekedés

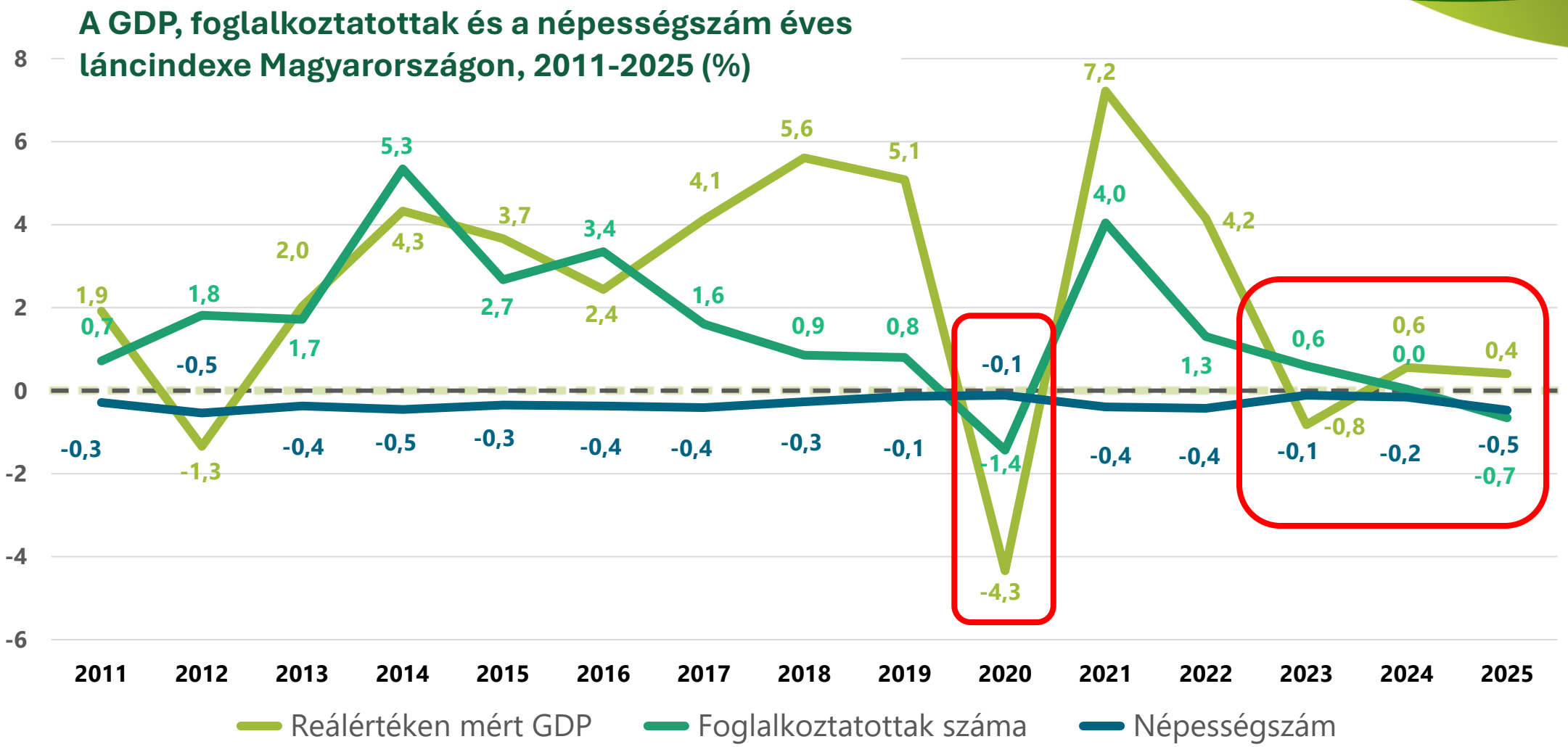

Gazdasági fejlődés

De mi a teendő, ha egyik sem alapvetés?

Válságok és stagnálás kora?

Alternatív mérési módszerek

Fő dimenziók

- Egészség, egészségügy
- Oktatás, képzettség
- Lakhatás, lakáspiac
- Biztonság, bűnözés
- Környezeti állapot, zöldfelületek
- Társadalmi kohézió, civil aktivitás
- Anyagi helyzet, jövedelem, javak

Életminőség, élhetőség

14 nemzetközi és hazai index

További dimenziók:

- Gazdasági helyzet, munkahelyek, munkaerő
- Magánélet, kikapcsolódás, szabadidő, kultúra
- Szolgáltatások elérhetősége
- Elégedettség, közérzület
- Szabadság, jogok, választás lehetősége
- Kormányzat minősége, intézkedések
- Infrastruktúra, közlekedés
- Energia, megújulók, körforgásos gazdaság
- Földrajzi tényezők, területhasználat
- Demográfiai helyzet, vándorlás
- Egyenlőtlenségek, szociális helyzet

Alternatív mérési módszerek

HÉTFA Járásszékhely Monitor

HÉTFA Városi Életminőség Index

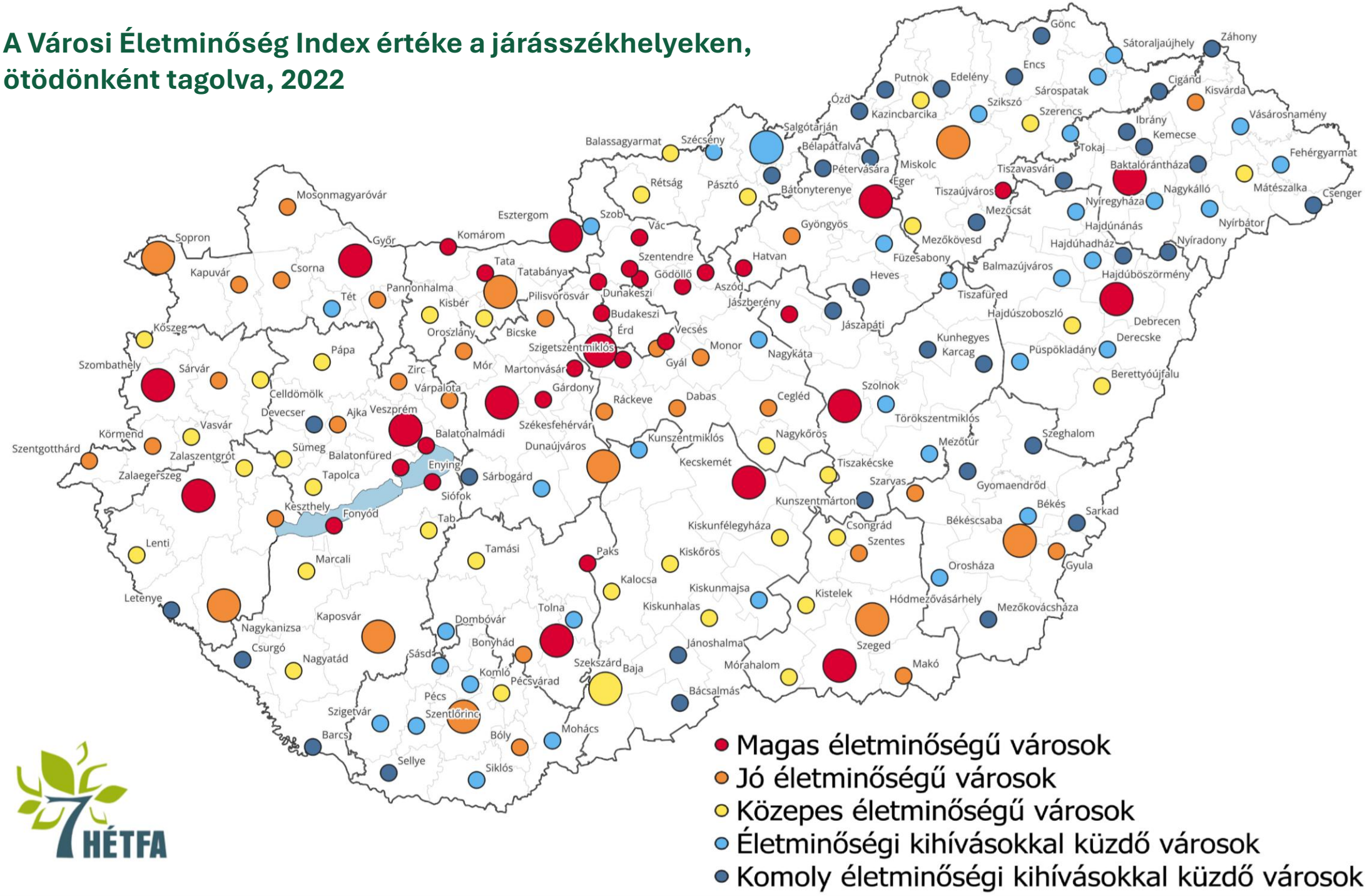
8 dimenzió

50 indikátor

Járásszékhelyek: 174 város

2012, 2018, 2022

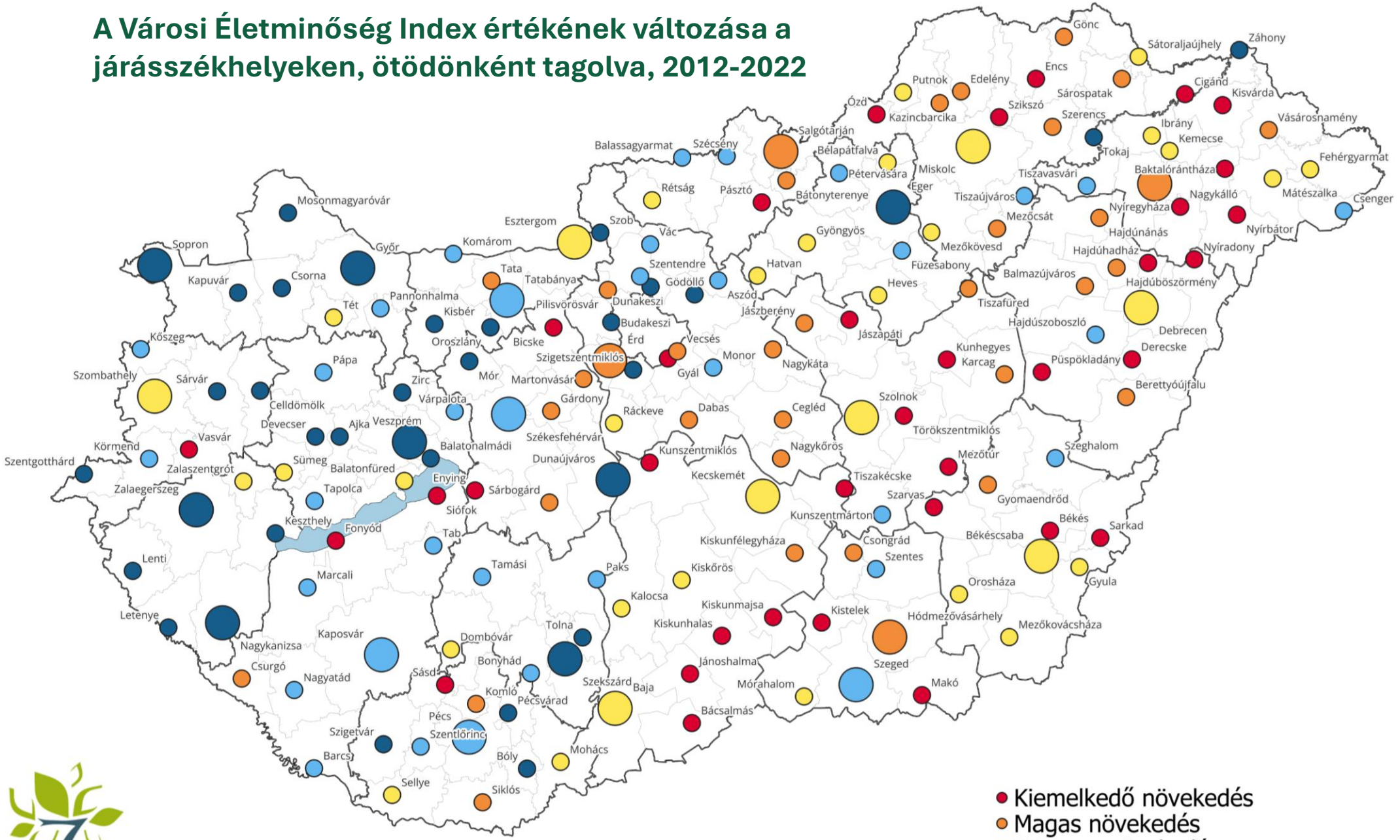
A Városi Életminőség Index értéke a járásszékhelyeken, ötödönként tagolva, 2022

- Magas életminőségű városok
- Jó életminőségű városok
- Közepes életminőségű városok
- Életminőségi kihívásokkal küzdő városok
- Komoly életminőségi kihívásokkal küzdő városok

HÉTFA

A Városi Életminőség Index értékének változása a járásszékhelyeken, ötödönként tagolva, 2012-2022

- Kiemelkedő növekedés
- Magas növekedés
- Közepes növekedés
- Enyhe növekedés
- Stagnálás vagy minimális növekedés

○ Járásszékhely
◯ Megyei jogú város

HÉTFA

vw.hetfa.hu

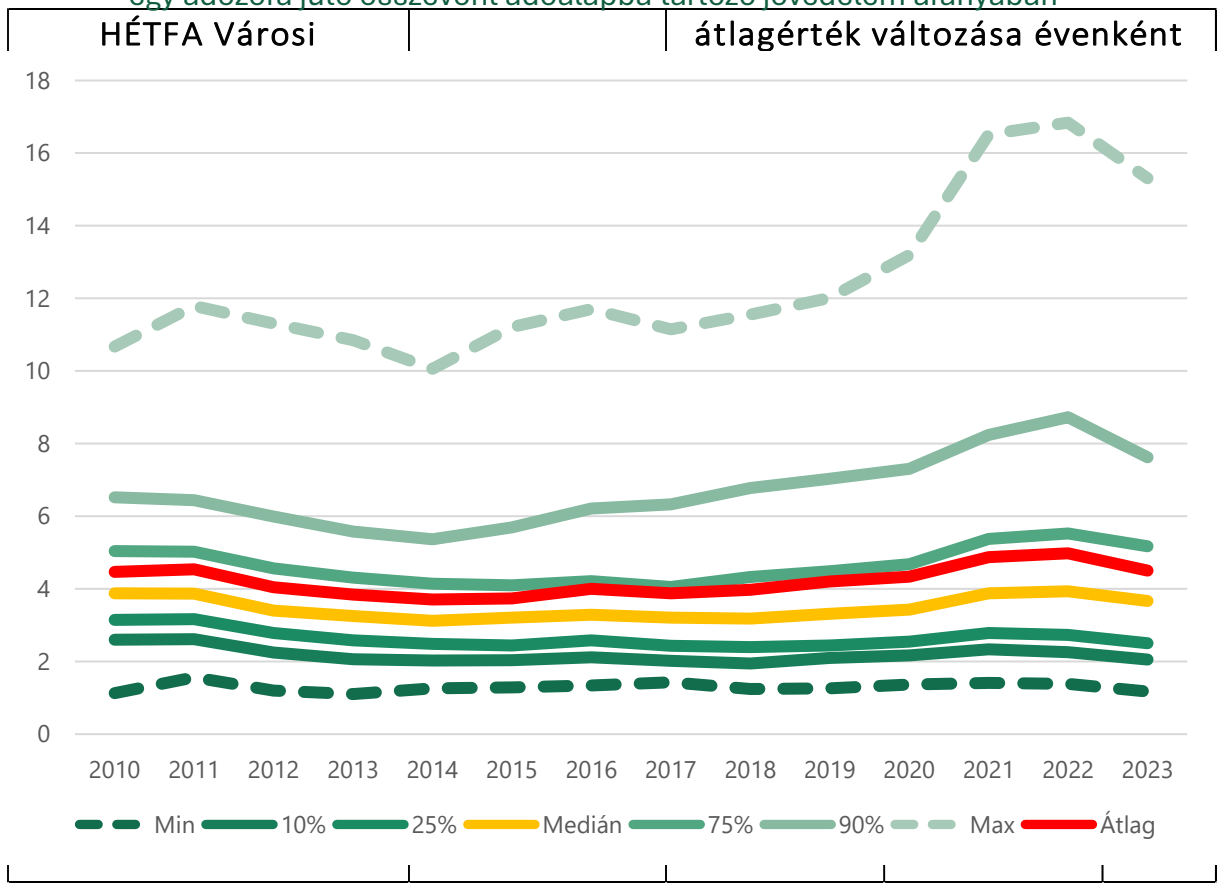
A magyar járásszékhelyek életminősége

Országos trendek (2012-2018-2022)

- A korábbi jelentős életminőség növekedés **lelassult 2018-2022 között**
- A korábbi **lassú kiegyenlítődés leállt 2018 után**
- Trendváltozás a **civil társadalom**, a **szociális biztonság** és a **gazdaság** terén
- **Egyéni jómód:** döntően a térben koncentrált **lakásár-növekedés**nek köszönhetően jelentős előrelépés, ám ez egyben problémát is jelez

A járási Életminőségindex átlagos változása, 2012-2018-2022

* Használt lakások átlagára egy adott térségben az országosan egy adózóra jutó összevont adóalapba tartozó jövedelem arányában

A magyar járásszékhelyek életminősége

Strukturális változások

Vidéki nagyvárosok

- Magas életminőség, jó szolgáltatás-ellátottság
- Tetőző életminőség-növekedés (Nyugat-Magyarországon)
- Kiugróan növekedő lakásárak, szuburbanizáció

- Székesfehérvár
- Győr
- Nyíregyháza

Fővárosi agglomeráció alközpontjai és turisztikai központok

- Magas és növekvő életminőség
- Kiugróan növekedő lakásárak
- Konfliktusok a társadalmi, gazdasági és környezeti értékek között

- Pilisvörösvár
- Érd
- Siófok

Egykori bányász-, és iparvárosok

- Struktúraváltás: számos sikertelen példa
- Gazdasági-demográfiai visszaesés, életminőség stagnálás
- Környezeti degradáció máig jelen van

- Ózd
- Komló
- Oroszlány

Újonnan / újraiparosított városok

- Gazdasági prosperitás éveiben jelentős életminőség növekedés
- Válságoknak való kitettség – növekedés vs visszaesés
- Konfliktusok a társadalmi, gazdasági és környezeti értékek között

- Tiszaújváros
- Bicske
- Szentgotthárd

Periférikus térségek kisvárosi központjai

- Szűkös anyagi lehetőségek (méret, HIPA-bevételek)
- Alacsony életminőség, 2010-es évek felzárkózása leállt
- Térségközponti szerepkörük hiányos

- Letenye
- Heves
- Gönc

Fejlesztési javaslatok

- Szemléletbeli váltás
- Újfajta tevékenységek bevonzása
- Az önkormányzatok forrásainak növelése és diverzifikálása
- Járási szolgáltatási minimum létrehozása
- Városok és térségeik közti kapcsolatok javítása
- Hely/településcsoport-specifikus fejlesztési javaslatok

Igari A., Lőcsei H., Csite A., Herczeg B., Mayer B., Verhás G. & Bakacsi-Saffer Zs.: HÉTFA Járásszékhely Monitor 2020. https://hetfa.hu/wp-content/uploads/2020/06/HETFA_JSZHM.pdf

Felföldi T., Csite A., Kovács B., Lőcsei H., Baranyai Zs. & Igari A.: HÉTFA Járásszékhely Monitor 2025. https://hetfa.hu/wp-content/uploads/2025/10/Jarasszekhely-Monitor_2025_web.pdf

Köszönöm a figyelmet!

Igari András PhD, vezető elemző

igariandras@hetfa.hu